

Ledencommissie Limburg en De Kempen

De ledencommissie vertegenwoordigt 32.100 leden in het zuidoosten van Noord-Brabant en het midden en zuiden van Limburg. Het grondgebied van deze commissie valt samen met de gebieden van de beheereenheden "Kempen en Midden-Limburg" en "Zuid-Limburg".

Grenzen van de LC Limburg en De Kempen

Samenstelling ledencommissie

Thomas van Gemert	voorzitter	Weert
Jos Weijs	penningmeester	Horst
Jeannette Hommes	secretaris	Heerlen
Antonie de Beaumont	lid	Maastricht
Sander Nijssen	lid	Eindhoven
Lotte Niederer	kandidaat-lid	Weert
Rob van der Zon	kandidaat-lid	Eindhoven

Ontwikkelingen ledencommissie

In 2020 hebben we afscheid genomen van kandidaat-lid Cindy Weisscher. Zij is verhuisd naar het westen van het land in verband met haar nieuwe baan. We hebben 2 nieuwe kandidaat-leden kunnen verwelkomen in het najaar: Lotte Niederer en Rob van der Zon. Sander Nijssen is op 25 november tijdens de digitale jaarvergadering benoemd tot lid.

Tijdens de Ledenraadvergadering in juli 2020 is door een nieuwe rekenformule de zetelverdeling in de Ledenraad van onze ledencommissie met 2 toegenomen. In plaats van 5 mag de ledencommissie uit 7 leden bestaan. Deze 7 leden hebben allen stemrecht tijdens de Ledenraadsvergadering die tweemaal per jaar wordt gehouden. Het aantal kandidaat-leden in de ledencommissie is niet gelimiteerd. Kandidaat-leden hebben GEEN stemrecht maar verder zijn al hun "rechten en plichten" gelijk aan die van leden. De zittingstermijn van leden is 4 jaar en kan eenmaal verlengd worden.

De ledencommissie vergadert meerdere keren per jaar. De vergaderlocatie was de afgelopen jaren in Sittard. Aangezien de leden in de ledencommissie zeer verspreid wonen is de vergaderlocatie verplaatst naar Roermond. Afgelopen jaar hebben we daar in januari en begin maart vergaderd. Door Corona konden en mochten we niet meer fysiek bij elkaar komen. In juni, september en november hebben we onze vergaderingen digitaal gehouden. De ledencommissie wil eenmaal per jaar de gebiedsmanagers van de twee beheereenheden uitnodigen en een vertegenwoordiger van het waterschap. In 2020 heeft de gebiedsmanager van de Beheereenheid Kempen en Midden-Limburg in onze maart bijeenkomst uitgebreid de ontwikkelingen in zijn beheereenheid besproken. Helaas is het dit jaar niet gelukt om dit ook met de gebiedsmanager van Beheereenheid Zuid Limburg en een vertegenwoordiger van het waterschap op deze manier te doen. Tweemaal per jaar is de landelijke ledenraad vergadering van NM. In 2020 hebben alle leden van de ledencommissie aan de digitale versie in juli en november deelgenomen.

Foto gemaakt in het Geuldal tijdens een bezoek van de Ledencommissie

Overzicht ledenactiviteiten in 2020

Het jaar 2020 zal herinnerd worden als een zeer bijzonder jaar. Het Coronavirus bepaalde vanaf half maart de manier waarop werkzaamheden en activiteiten al dan niet konden plaatsvinden. Natuurmonumenten en dus ook de ledencommissie houdt zich aan de maatregelen zoals die door de overheid worden gesteld. Uiteraard had dit invloed op de plannen die de ledencommissie voor 2020 had gemaakt.

1. Ledenbijeenkomst Eindhoven – 13 februari 2020

De ledencommissie heeft op 13 februari 2020 nog een ledenbijeenkomst kunnen houden in Eindhoven, met als onderwerp "Kansen en bedreigingen voor het Dommeldal ten zuiden van Eindhoven"

Aanwezig: 132 leden en niet leden, 4 leden van de leden commissie Limburg en De Kempen Gastspreker Rob van Schijndel, gebiedsmanager Beheereenheid Kempen & Midden-Limburg van Natuurmonumenten.

Via Mentimeter wordt het publiek gevraagd hoe vaak zij gemiddeld per maand het Dommeldal bezoeken en welk cijfer zij het Dommeldal geven. Met hand op steken blijkt dat het merendeel van de aanwezigen lid van Natuurmonumenten (NM) is. Na een inleidend filmpje over NM vertelt Rob van Schijndel welke natuurgebieden bij de beheereenheid Kempen & Midden-Limburg behoren: Dommeldal ten zuiden van Eindhoven, Kempenbroek, Maasvallei en Grensmaas tot aan Maastricht.

Vervolgens wordt in een vogelvlucht de geschiedenis van NM verteld. Op de website topo tijdreis <https://www.topotijdreis.nl/> is het mogelijk om van elk gebied in Nederland de ontwikkeling van 200 jaar te zien. Rob van Schijndel laat via beelden van deze website zien hoe de verstedelijking van Eindhoven zich heeft ontwikkeld.

Biodiversiteit is van belang omdat

- Het een regulerende functie heeft voor onder andere water en lucht
- Een producerende functie heeft, bijvoorbeeld de bestuiving van gewassen
- gunstig is voor de gezondheid. Uit onderzoek blijkt dat de mens gezonder is bij een grotere biodiversiteit.

-

Tenslotte benadrukt Rob van Schijndel dat NM niet zonder vrijwilligers kan. Zij leveren een enorm belangrijke bijdrage onder andere in het beheer en het bevorderen van de biodiversiteit. Na deze algemene inleiding gaat Rob van Schijndel in op de ontwikkelingen in het Dommeldal.

In het verleden stond NM meer met de rug naar de stad. Een aantal jaren geleden werd gestart met de Dommel safari: vele gesprekken werden op verschillende plekken in Eindhoven en omgeving gehouden met bewoners met de vraag welke behoefte zij hebben. Op basis van wensen en waarden van 350 inwoners is een zogenaamde infographic gemaakt

Dit werd de leidraad voor de aanpak van het Dommeldal: 2 gebieden

- Ten zuiden van Valkenswaard tot aan België, spannende natte natuur ontwikkelen en beheren
- Valkenswaard tot Eindhoven, toegankelijk en natuurrijk landschap ontwikkelen en beheren

Kleine stukjes worden stap voor stap ingericht, zoals bijvoorbeeld het Dommeldal bij de Hogt moet in 2021 natter worden zodat er meer soorten terug komen.

Rob van Schijndel geeft aan dat de inrichting van gebieden een langlopend proces is en alleen maar kan in samenwerkingsverbanden zoals met de Gemeentes, provincie en waterschappen.

Na de pauze werden de 4 stellingen die via Mentimeter ingevuld konden worden op een schaal van 1-5 besproken evenals een aantal vragen uit het publiek.

Sander Nijssen en Thomas van Gemert sluiten de avond af door Rob van Schijndel hartelijk te bedanken voor zijn inspirerende en kundige verhaal en antwoorden. Tevens deden zij de oproep dat u altijd met de ledencommissie contact kunt opnemen per email limburgendekempen@natuurmonumenten.nl. Dit kan om allerlei zaken gaan zoals om aan te geven dat u belangstelling heeft om lid van NM, vrijwilliger bij NM of lid van de ledencommissie te worden of een suggestie of vraag heeft.

De geplande jaarvergadering op 4 april met excursie in de omgeving van de Woeste Hoeve in Borkel & Schaft ging vanwege Corona niet door. Evenals de geplande themabijeenkomst "Een klimaatrobuust Geuldal" met een excursie vanuit de Volmolen op 8 april 2020. De uitnodigingen waren al verstuurd en vele leden hadden zich al aangemeld. Ook alle andere geplande activiteiten op een later moment in 2020 zijn stil gelegd. Het bleef steeds onzeker wat wel en niet mogelijk zou zijn. Op het moment dat duidelijk werd dat fysieke groepsbijeenkomsten in 2020 niet meer georganiseerd mochten worden is besloten om een digitale ledenbijeenkomst te houden.

2. Digitale jaarvergadering en ledenbijeenkomst – 25 november

Op 25 november 2020 was de eerste digitale ledenbijeenkomst van deze leden commissie.

Aanwezig: 20 leden en niet leden, 7 leden van de leden commissie. Willemijn Prast (verenigingsmanager NM) en enkele medewerkers van de 2 beheereenheden. Gastsprekers, Henk Siebel, Guido Franck en Robin Peeters.

Jaarvergadering 2020

Het eerste onderwerp was de "Jaarvergadering 2020". Natuurmonumenten is een vereniging en ook ledencommissies moeten jaarlijks een jaarvergadering houden met hun leden

- Het verslag van de Jaarvergadering 2019 van de ledencommissie Limburg en De Kempen wordt goedgekeurd. Er zijn geen vragen of opmerkingen.
- Het Jaarverslag 2020 van de ledencommissie Limburg en De Kempen wordt goedgekeurd. Ook hier zijn geen vragen of opmerkingen over.
- Benoeming nieuw lid van de ledencommissie. De ledencommissie mag uit 7 leden met stemrecht in de Ledenraad bestaan. Sander Nijssen is sinds april 2019 kandidaat-lid. Het enige verschil tussen een kandidaat lid en een lid is dat een kandidaat-lid geen stemrecht heeft in de Ledenraad. De Ledenraad komt tweemaal per jaar bijeen. Verder zijn alle "rechten en plichten" identiek. Sander stelt zich voor en wordt vervolgens unaniem aangenomen als nieuw lid van de ledencommissie. Sander welkom!
- Voor de rondvraag zijn geen vragen.

Ledenbijeenkomst

Het tweede onderwerp was het thema "Bos en biodiversiteit". Henk Siebel, ecooloog en specialist in bos en biodiversiteit bij Natuurmonumenten, neemt ons mee in zijn verhaal over de geschiedenis van het bos, de huidige bos situatie en aanpak van Natuurmonumenten. Van alle natuur in Nederland is 2/3 bos. Van belang is de kwaliteit van het bos, vooral biodiversiteit met variatie in boomsoorten en open plekken. Veel bos werd aangeplant als plantagebos met tot gevolg een monotoon uniform bos. Het streven is variatie in boomsoorten in verschillende ontwikkelingsstadia. Dit zorgt voor biodiversiteit. Dit kan niet bereikt worden door niets te doen er zal actief beheerbeleid moeten plaatsvinden. Dit gebeurt onder andere door open plekken te creëren, door groepenkap, dood hout beheer en hakhoutbeheer zoals in het Oombos in het Gerendal bij Valkenburg. Dode bomen zijn van belang. Ze zijn vochtig waardoor allerlei soorten planten zich kunnen vestigen, zorgen voor een mineralen buffer en de ontworteling zorgt voor groei van allerlei mos soorten. Dood hout kan ontstaan door storm maar ook door te ringen. Dat wil zeggen dat er een zaagsnede wordt gemaakt aan de onderkant van de boom waardoor de sapstroom tussen de wortels en de kruin onderbroken wordt en de boom dus langzaam afsterft.

Ook worden invasieve exoten bestreden. Dit zijn bomen afkomstig uit andere continenten die geen concurrenten hebben en de andere bomen wegconcurreren. Zoals de Amerikaanse eik, Douglasspar en Amerikaanse vogelkers.

Als spontane bosontwikkeling niet lukt wordt er ook bijgeplant, altijd een autochtone herkomst, gevarieerd en ook zeldzame boomsoorten. Het streven is te komen naar een weerbaarder bos met veel boomsoorten en structuurvariatie waarbij ook gelet moet worden op verdroging en stikstof. Het beheer bij Natuurmonumenten is erop gericht om dynamiek aan de bossen toe te voegen om op die manier variatie een kans te geven.

Vervolgens krijgen de boswachters van de 2 Beheereenheden in het gebied van Limburg en De Kempen de gelegenheid zich voor te stellen en kort iets te vertellen over de bosbeheer activiteiten in hun gebied.

Guido Franck, boswachter Beheereenheid Zuid Limburg vertelt dat zijn beheereenheid 2600 hectare omvat waarvan 1400 hectare bos. Dit is zowel jong, oud als middeloud bos. Het afgelopen jaar was de helft van de werkzaamheden gericht op het omgaan met de gevolgen van essentaksterfte, de droogte en de letterzetter zoals in de gebieden Grasbroek en IJzerenbos. Bij spoorwegen en wegen worden dode essen weggehaald in verband met veiligheid. Ook vindt gevarieerde nieuwe aanplant plaats in de bossen waar de essen doodgaan. Verder vindt er bosrandbeheer plaats zoals bij het Enci bos in Maastricht. In Strijthagen in Landgraaf vindt klassiek bomenbeheer plaats door onder andere dunning van het bos.

Robin Peeters, boswachter van de Beheereenheid Kempen en Midden-Limburg gaat uitgebreid in op zijn werkzaamheden in de Laurabossen ten zuiden van Weert. Dit is van oorsprong een mijnhoutbos met dennen die dienden als stuthout voor de mijnen (mijn Laura). Een zeer monotoon bos dat nu veranderd wordt naar een gevarieerd en soortenrijker loofbos. Het streven is om op termijn te komen tot een natuurlijk landschap. Dit omvat een groot gebied dat ook vernat zal worden door ontwateringssloten te dempen. Ook zal er grootschalige begrazing gaan plaats vinden. De komende 4-5 jaar zal er ten zuiden van de Laurabossen 20 hectare biodivers bos worden aangeplant.

Als laatste onderwerp op de agenda is de uitslag van de leden enquête. Sander Nijssen vertelt dat 103 leden de online vragenlijst hebben ingevuld. Meer dan de helft (53%) van de antwoorden is ingevuld door leden die woonachtig zijn in het gebied de Kempen. De voorkeur gaat uit naar wandelingen/excursies al dan niet gecombineerd met een lezing liefst op een ochtend of middag in het weekend. Het meest genoemde onderwerp om aan de orde te laten komen is landschapsbeheer. Als ledencommissie zijn wij blij met deze feedback en zullen bij het maken van ons jaarplan voor 2021 deze uitkomsten meenemen.

Overige activiteiten ledencommissie

Interviews

- Thomas van Gemert werd geïnterviewd voor het ledenblad PUUR van Natuurmonumenten in de editie Winter 2020;
- Sander Nijssen heeft een interview in het augustus nummer Groenflits, een uitgave van Trefpunt Groen Eindhoven, over de activiteiten van de ledencommissie

Webinars

Bijwonen van online webinars georganiseerd door NM landelijk, zoals

- In oktober een webinar over stikstof: de actuele stand van zaken en het standpunt van Natuurmonumenten.
- In november een webinar over de Marketing en communicatiestrategie van Natuurmonumenten

Samenwerking beheereenheid Zuid-Limburg

Overleg en samenwerking met de beheereenheid Zuid-Limburg, zoals

- Participeren in de projectgroep gebiedsmarketing plan van het Geuldal.
- Werven van deelnemers in het "veld" voor het bezoekers tevredenheid onderzoek Geuldal in september.
- Deelnemen aan de zwaluwstaart sessie in oktober. 1x per jaar wordt door elke beheereenheid een Zwaluwstaartsessie georganiseerd. Bij deze sessie komen verschillende medewerkers/vrijwilligers/adviseurs bij elkaar om met elkaar te spreken over de doelen, de resultaten en de middelen voor het komend jaar. Deze sessie is een belangrijke stap in het proces om te komen tot het jaarplan van de beheereenheid.
- De jaarlijkse gebiedsexcursie van de ledencommissie in oktober was dit jaar in het Geuldal. Medewerkers van de beheereenheid gaven uitgebreid toelichting op recente beheer ontwikkelingen in dit gebied. Foto's van deze excursie zijn toegevoegd op de volgende pagina.
- Lid Contactcommissie Brunssummerheide. Deze commissie bestaat uit gebruikers van de Brunssummerheide (waaronder leden van NM) en komt 2 maal per jaar bij elkaar om actuele ontwikkelingen over beheerwerkzaamheden en bezoekersgedrag op de Brunssummerheide te bespreken

Samenwerking beheereenheid Kempen en Midden-Limburg

Overleg en samenwerking met de Beheereenheid Kempen en Midden-Limburg

- De ledencommissie heeft een bijdrage geleverd aan de gebiedsvisie voor Kempen-Broek.
- Uitgebreid overleg bij de voorbereiding van de ledenbijeenkomst op 13 februari, de geplande jaarvergadering op 4 april en de digitale ledenbijeenkomst.

Bijlage: Foto's Excursie Ledencommissie Geuldal

